

Naast de brief van vandaag heeft u een brief van ons gehad op 30 mei waarin o.a. de eigen versie van participatie van het waterschap wordt belicht, dat ga ik nu niet allemaal herhalen, maar kom er nog wel op terug.

De aarde veranderd al vanaf de prehistorie. In 1950 waren we met 2,5 miljard en nu met 8 miljard, we zijn gezonder en ouder als ooit hiervoor. Er is een site <https://www.worldometers.info/nl/> die per seconde laat zien wat er gebeurt op aarde. 850 miljoen ondervoede mensen en 3 miljard met overgewicht. Te gek voor woorden.

Tot 2050 gaat de bevolkingsgroei door naar 10 miljard en daalt pas na 2100. Zonder instroom zijn we hier dan ([zie deze site](#)), met 13 miljoen. Die daling is hard nodig ook gezien de effecten van opwarming. Maar we consumeren niet alleen we creëren ook. Nederland heeft per m2 de hoogste opbrengst uit landbouwgrond en per landbouwdier. Afvalwater wordt drinkwater, er is verticale glasteelt en binnen 5 jaar is er gekweekt vlees en melk. Met afval en mest uit de landbouw kweken we insecten voor vet en eiwit wat we gebruiken voor onszelf, voor veevoer en de opkweek van vis en kip. [De voedingswaarde](#) van dat vet en eiwit is t.o.v. volle melk respectievelijk 3 tot 5x hoger. Er is niets wat sneller veranderd dan landbouw, een hoogwaardig beroep, we kunnen niet zonder en weten dat het anders moet.

De intensievere landbouw maakte slechts enkele rijker. Aandelen ASML of facebook waren een betere investering. De gedwongen groei en mechanisatie maakt de landbouw steeds afhankelijker van banken. De productprijzen zijn al jaren te laag, zolang de grondprijs stijgt geeft de bank krediet, als niemand je schuld kan overnemen moet je werken tot je dood. Risicospreiding met aanvullende maatschappelijke verdienmodellen kunnen hierbij helpen.

Het Starnmeer was een weggeslagen veengebied waarin de Stierop (uitloper Oer-IJ) en de Zaan in uitmonden. Het meer is in 1643 drooggemaakt en ligt t.o.v. de omliggende veengebieden zoals het N-2000 Wormer en Jisperveld, het NNN Woudpolder en fort bij Marken-Binnen 2 tot 3 meter lager. Ook in de resterende veenstukken met daarin o.a. de kern Markenbinnen en het fort zakt de bodem, door wegzijging en verdroging en gezien de klimaatverandering zal dat niet vertragen.

Er is 28 miljard beschikbaar voor de komende 5 jaar, om projecten die bijdragen aan economie, innovatie, natuur, milieu en leefbaarheid te ondersteunen. Laat dat dan ook benut worden door in gesprek te gaan, vooral te luisteren naar mensen in gebieden en samen te investeren in maatwerk en een lange termijnvisie.

Je hebt voorbeeldrollen nodig waaraan je je eigen handelen kunt spiegelen. Het valt niet mee om uit de lijn en gewoonte die je altijd hebt gevolgd te komen en je te verdiepen in een andere visie om te zien of ook daar mogelijk een nieuwe waarheid ligt. Het moeten inleven in problemen, argumenten en uitdagingen van die ander, is makkelijker gezegd dan gedaan.

Er zijn echter veel verdienmodellen waarin de vertrouwde landbouwrol niet wordt opgegeven maar gecombineerd wordt met andere inkomsten. Door je fantasie te laten werken, ofwel “out of the box denken” komen de mooiste ideeën waarin je moet geloven. De gebiedscoöperatie Starnmeer heeft veel toepasbare ideeën die het verdienmodel van de inwoners verbetert en tegelijk een bijdrage levert aan de uitdagingen van overheden, ook aan die van het waterschap.

Het woord waterschap is gevallen en ik zou daar nog op terugkomen. De wijze waarop het waterschap omgaat met het begrip participatie is niet dat wat de wetgever heeft bedoeld. Participeren betekent alle belanghebbenden betrekken bij het project. In dit geval is het zelfs zo dat hun maatregelen van invloed zijn op het verdienmodel van vele ondernemers langs de dijk. Ook is er sprake van het onder druk zetten om medewerking te krijgen. Wij willen dat de procedure van de dijkverzwaring wordt opgeschort of stilgelegd. Als de noodzaak tot versterking, rekening houdend met het begrip “Bewezen sterkte”, toch nodig blijkt, dan hebben we goede alternatieven. Hier wil het waterschap geen onderzoek naar doen met het argument dat elk alternatief voor hen duurder is. Een dijkversterkingsplan zal opgenomen moeten worden in een integraal gebiedsplan.

Het gezegde “Samenwerking maakt je sterker” gaat altijd op. Ook nu. Dus heb vertrouwen in elkaar en laten we het samen doen. In de gebiedsraad, die het bestuur vormt, van onze coöperatie willen we naast de vertegenwoordiging uit de agrarische gemeenschap en de 2 kernen deelname uit de provincie, de gemeenten en het waterschap om zo projectgewijs in PPS-vorm het gebied sterker en leefbaarder te maken en ook te houden voor de komende 50 jaar.

Daarom vragen wij u positief te adviseren voor provinciale deelname in de gebiedsraad en te bewerkstelligen dat ingrijpende zaken zoals energietransitie of dijkversterking welke nu zonder goede participatie plaatsvindt onderdeel worden van een integrale gebiedsvisie.

Bedankt voor uw aandacht en als u vragen heeft zou ik zeggen brandt los.

Kees de Wildt, namens de gebiedscoöperatie Starnmeer u.a. i.o